

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kaupparekisterilain
sekä toiminimilain 1 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kaupparekisterilakia ja toiminimilakia. Muutoksilla pyritään saattamaan kaupparekisterilaki vastaamaan muualla lainsäädännössä tapahtuneita muutoksia. Erityisesti kaupparekisterilain tarkistaminen on tarpeen sen vuoksi, että maistraatit lakkautetaan 1 päivästä joulukuuta 1993. Kaupparekisterilakia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että maistraattien tilalle paikallisviranomaisiksi määrätään kihlakuntien rekisteritoimistot.

Paikallisviranomaisten tehtäviä ehdotetaan laajennettaviksi tässä vaiheessa siten, että niille siirrettäisiin asunto-osakeyhtiöitä koskevien asioiden käsittely kokonaisuudessaan. Kaupparekisterilain muuttamisen yhteydessä valtion

liikelaitokset ehdotetaan samalla siirrettäviksi rekisteröintijärjestelmän piiriin.

Muut ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan teknisiä. Näistä merkittävin on kaupparekisteriin merkittyjen henkilöiden yksilöintitietoja koskevien säännösten tarkistus. Rekisteri-ilmoituksen tekemisestä vastuussa olevien ryhmään ehdotetaan myös eräitä lisäyksiä. Uudelta asunto-osakeyhtiölaista seuraa eräitä tarkistustarpeita kaupparekisterilakiin. Toiminimilain muuttaminen on tarpeen sen johdosta, että aputoiminimen käyttö ehdotetaan sallittavaksi kaikille kaupparekisteriin merkityille elinkeinonharjoittajille.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä joulukuuta 1993.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja muutostarpeet

Yleistä

Kaupparekisteriä pitää patentti- ja rekisterihallitus, jonka tehtävänä on merkitä rekisteriin elinkeinonharjoittajia koskevat ilmoitukset ja tiedonannot. Elinkeinoelämässä suoritettavien oikeustoimien luotettavuuden varmistamiseksi patentti- ja rekisterihallitus valvoo yrityksissä tapahtuvien erilaisten järjestelyjen lainmukaisuutta ja julkistaa rekisteröityjä elinkeinonharjoittajia koskevat tiedot.

Kaupparekisterilain (129/79) ja toiminimilain (128/79) muuttamiseen on ryhdytty, koska muualla lainsäädännössä on toteutettu uudistuksia, jotka vaikuttavat suoraan kaupparekisterilakiin. Kaupparekisteriä koskevat säännök-

set tulisi siten saattaa ajan tasalle. Muutoksilla on pyritty myös lisäämään rekisteriin merkittävien tietojen luotettavuutta.

Maistraattien lakkauttaminen

Maistraattien lakkauttamisesta on annettu laki (1419/92), joka tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1993. Lain mukaan sen voimaantulon jälkeen maistraattien tehtävät siirtyvät lääninhallituksille, jollei asiasta toisin säädetä. Maistraattien lakkauttamisen johdosta kaupparekisteriasioiden paikallisviranomaisina tulisi toimia ainoastaan kihlakuntien rekisteritoimistot. Maistraateissa olevat kaupparekisterilain ja -asetuksen (208/79) mukaiset rekisteritiedot tul-taisiin siirtämään asianomaisen kihlakunnan rekisteritoimistoon.

Paikallisviranomaisten tehtävät

Paikallisviranomaisten tehtävinä on nykyisten kaupparekisterisäännösten mukaan vastaanottaa rekisteri-ilmoituksia, pitää niistä päiväkirjaa sekä muodostaa patentti- ja rekisterihallituksen sille rekisteröinnin jälkeen palauttamasta, toimialueeseensa kuuluvaa elinkeinonharjoittajaa koskevan ilmoituksen kaksoiskappaleesta liitteineen paikallisviranomaisen luona säilytettävä asiakirjavihko. Kaikille paikallisviranomaisille patentti- ja rekisterihallitus toimittaa mikrofilmijäljennökset kaupparekisterimerkinnöistä ja siihen myöhemmin tehtävistä muutoksista samoin kuin toiminimihakemistot. Paikallisviranomaiset antavat otteita kaupparekisteristä ja jäljennöksiä hallussaan olevista asiakirjoista.

Paikallisviranomaisilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa rekisteröintiasioissa lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiöitä koskevia perus- ja muut ilmoituksia, joita koskeva muutos toteutettiin vuonna 1990 kaupparekisterilakia muuttamalla. Siihen on sisällytetty kuitenkin rajoitus, jonka mukaan patentti- ja rekisterihallituksen käsiteltäväksi on saatettava näitä koskeva asia, mikäli ilmoitus sisältää päätöksen yhtiöjärjestyksen muuttamisesta tai jos ilmoituksen rekisteröinti olisi lain 21 §:ssä säädetyn menettelyn jälkeen evättävä. Mainittua rajoitusta ei enää ole nähty tarkoituksenmukaiseksi, minkä vuoksi se voitaisiin poistaa. Paikallisviranomaisten näin laajeneva toimivalta on yhdenmukainen 17 päivänä kesäkuuta 1993 tehdystä keskushallinnon ja aluehallinnon uudistamista koskevassa valtioneuvoston periaatepäätöksessä omaksettujen periaatteiden kanssa.

Uusi asunto-osakeyhtiölaki

Vuonna 1991 annettiin uusi asunto-osakeyhtiölaki (809/91), joka korvasi vuodelta 1926 peräisin olleen lain asunto-osakeyhtiöistä. Uuden lain säätämisen yhteydessä ei muutettu asunto-osakeyhtiön ja muiden kyseisessä laissa tarkoitettujen yhtiöiden rekisteröintiä koskevia säännöksiä. Lain mukaan toimiala ei enää ole pakollinen yhtiöjärjestyksessä mainittava seikka. Sen sijaan yhtiöjärjestyksessä on asunto-osakeyhtiölain 8 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla mainittava yhtiön tarkoituksensa toteuttamiseksi omistamien ja hallitsemien rakennusten sijainti sekä kiinteistön hallintaperuste.

Yhtiöjärjestyksessä voi olla myös muu toimialaa koskeva määräys edellyttäen, että yhtiölle kuuluvat tehtävät liittyvät osakkeenomistajien asumiseen. Asunto-osakeyhtiölain 2 §:ssä tarkoitetuissa yhtiöissä voi olla laajempikin toimiala. Mainitut säännökset eivät ole yhdenmukaisia kaupparekisterilain 9 §:n 1 momentin 3 kohdan kanssa, jonka mukaan osakeyhtiön perusilmoituksessa tulee mainita yhtiön toimiala.

Uutta asunto-osakeyhtiölakia sovelletaan lain 2 §:n mukaan myös sellaiseen osakeyhtiöön, joka täyttää muuten asunto-osakeyhtiölain 1 §:ssä määritellyt tunnusmerkit, mutta jonka huoneistojen lattiapinta-alasta yli puolta ei ole määrätty osakashallinnassa oleviksi asuinhuoneistoiksi, eli niin sanottuun keskinäiseen kiinteistöosakeyhtiöön. Samoin asunto-osakeyhtiölakia sovelletaan sellaiseen ennen 1 päivää maaliskuuta 1926 rekisteröityyn osakeyhtiöön, jossa huoneistot on yhtiökokouksen päätöksen perusteella varattu osakkeenomistajien hallinnassa oleviksi asuinhuoneistoiksi. Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö voi kuitenkin määrätä yhtiöjärjestyksessään, ettei siihen sovelleta asunto-osakeyhtiölakia. Lain voimaantulosäännöksen mukaan uutta lakia ei myöskään sovelleta sellaiseen keskinäiseen kiinteistöosakeyhtiöön, jonka perustamista koskeva ilmoitus on tehty ennen vuotta 1992, ellei sen yhtiöjärjestyksessä ole toisin määrätty. Uuden asunto-osakeyhtiölain soveltaminen keskinäisiin kiinteistöyhtiöihin on siis usein riippuvainen asiaa koskevista yhtiöjärjestysmääräyksistä. Koska kyseisten yhtiöiden hallintoa hoitavat usein yhtiön osakkaat, olisi tarkoituksenmukaista, että sovellettava laki ilmenisi suoraan kaupparekisteristä. Tämä olisi perusteltua myös yhtiön sopimuskumppaneiden kannalta.

Valtion liikelaitokset

Valtion liikelaitokset tuottavat markkinoille kilpailutilanteeseen verrattavissa olosuhteissa yhteiskunnallisesti tärkeitä peruspalveluja sekä muita tavaroita ja palveluita. Tietojen saavuus sopimuskumppaneina toimivista valtion liikelaitoksista on koettu ongelmalliseksi niiden osallistussa yhä laajemmin yhteistyöhön muiden elinkeinoelämän sektoreiden kanssa. Valtion liikelaitokset eivät kuulu minkään julkisen rekisterin piiriin. Tästä syystä niistä tulisi olla keskitetysti saatavissa tarvittavat perustiedot.

Kaupparekisteriin merkittyjen henkilöiden yksilöintitiedot

Patentti- ja rekisterihallituksen tehtäviin kuuluu kaupparekisterin ylläpidon ohella rekisteriin merkittävien tietojen oikeellisuuden valvonta. Kaupparekisteriin merkitään pääsääntöisesti rekisteröitävien henkilöiden täydellinen nimi, kotipaikka ja kansalaisuus. Tämän lisäksi rekisteriviranomaisen on valvottava, että määrätynlaisen toimen suorittaja, esimerkiksi osakeyhtiön perustaja, täyttää perustajalle laissa asetetut kelpoisuusehdot. Myös liiketoimintakiellon valvonta kuuluu osaltaan patentti- ja rekisterihallituksen tehtäviin. Näitä tehtäviä ei kuitenkaan voida nykyisin suorittaa tehokkaasti, koska viranomaiselle ei tarvitse ilmoittaa asianomaisten henkilöiden henkilötietoja. Sen vuoksi kaupparekisterilain uudistamisen yhteydessä olisi syytä edellyttää, että perusilmoituksessa mainittaisiin henkilön täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite ja kansalaisuus.

Yksityisen elinkeinonharjoittajan henkilöön ja yhteisön johdossa toimiviin henkilöihin liittyvät tiedot ovat keskeinen osa kaupparekisteriin merkittävistä tiedoista. Rekisteriviranomainen tarkastaa rekisteriin merkitsemisen yhteydessä ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden ilmoituslomakkeella olevien tietojen ja ilmoitukseen liitettyjen asiakirjojen tietojen perusteella. Rekisteriviranomaisen tulisi ennen rekisteröintiä myös tarkistaa, että kyseinen henkilö ei ole vajaavaltainen eikä häntä ole määrätty liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/85) nojalla liiketoimintakieltoon. Ilman yksilöivää tunnusta rekisteriviranomainen ei pysty tarkistamaan, onko kaupparekisteriin ilmoitettu henkilö täysivaltainen tai sama kuin liiketoimintakieltorekisteriin merkitty henkilö. Henkilötunnusvaatimus estäisi myös tekaistujen henkilöiden merkitsemistä kaupparekisteriin ja mahdollistaisi samannimisten henkilöiden erottamisen toisistaan.

Henkilötunnus on vakiintunut yleiseksi yksilöintikeinoksi kaupparekisterin asiakkaiden keskuudessa elinkeinoelämässä ja julkishallinnossa. Henkilötunnus tarjoaa yleisölle ja viranomaisille mahdollisuuden varmistaa muun muassa sopimuskumppanina olevaa elinkeinonharjoittajaa edustavan luonnollisen henkilön henkilöllisyyden. Samoin se on tarpeen yksityisen elinkeinonharjoittajan ja yhteisön edustajana toimivan henkilön luottokelpoisuuden arvioinnissa luottokauppaan, ennakkomaksuihin ja

muuhun rahoitukseen liittyen. Luotto- ja rahoitustoiminnan kannalta kaupparekisteriin merkittyjen henkilötietojen luotettavuudella onkin keskeinen merkitys. Samaten taloudellista rikkollisuutta tutkiville viranomaisille henkilötunnustiedot ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Edellä mainituin perustein on pidettävä tarkoituksenmukaisena, että kaupparekisteriin merkittävien henkilöiden henkilötunnus kokonaisuudessaan olisi kaupparekisteritietona yleisön saatavana. Myös Ruotsissa kaupparekisteriä vastaavaan rekisteriin merkitään henkilöistä henkilötunnus, nimi ja postiosoite. Ryhtymällä elinkeinonharjoittajaksi, yhtiömieheksi tai yhteisön edustajaksi yksityisen henkilön on katsottava hyväksyneen sen, että häntä koskevat yksilöintitiedot tulevat julkisiksi. Se, kuinka ja millä edellytyksillä henkilötunnusta koskevia tietoja voitaisiin luovuttaa muiden viranomaisten tai yksityisten käyttöön, määräytyisi voimassa olevien rekisteritietojen julkisuutta koskevien säädösten pohjalta. Voimassa olevassa laissa ja ehdotuksessa tarkoitettuja luonnollisia henkilöitä koskevia tietoja, henkilötunnus mukaan lukien, ei voitane kuitenkaan pitää henkilörekisterilaissa (471/87) tarkoitettuina henkilötietoina silloin, kun tiedot liittyvät pelkästään elinkeinotoimintaan kuuluvan tehtävän hoitamiseen tai elinkeinotoiminnan arvioimiseen.

Henkilötunnuksen käyttöönotto mahdollistaisi kaupparekisterin toiminnan kehittämisen siihen suuntaan, että väestötietojärjestelmästä sen avulla päivitettävistä tiedoista ei enää olisi tarpeen tehdä kaupparekisteriin erillisiä ilmoituksia.

Rekisteri-ilmoituksen tekemisestä vastuussa olevat henkilöt

Kaupparekisterilain 15 §:ssä luetellaan rekisteri-ilmoituksen tekemisestä vastuussa olevat henkilöt. Pykälän 2 momentin mukaan muutosilmoituksen tekemisestä on vastuussa myös osakeyhtiön toimitusjohtaja. Koska asunto-osakeyhtiön isännöitsijä vastaa asemaltaan ja tehtäviltään osakeyhtiön toimitusjohtajaa, tulisi rekisteröintisäännöksiä täsmentää niin, että myös isännöitsijä voitaisiin edelleen merkitä kaupparekisteriin ja että hän olisi myös vastuussa asunto-osakeyhtiölain mukaisen muutosilmoituksen tekemisestä. Myös säästöpankin toimitusjohtaja tulisi asettaa muutosilmoituk-

sen tekemisen suhteen samaan asemaan osakeyhtiön toimitusjohtajan kanssa.

Oman eron ilmoittaminen

Kaupparekisterilain 16 §:ssä luetellaan henkilöt, jotka ovat oikeutettuja ilmoittamaan oman eronsa kaupparekisteriin. Tästä luettelosta puuttuu kuitenkin joukko rekisteriin merkittäviä henkilöitä, muun muassa kommandiittiyhtiön äänenon yhtiömies ja osakeyhtiön hallintoneuvoston jäsen, joilla ei lain sanamuodon mukaan ole oikeutta ilmoittaa omasta erostaan. Ei ole perusteltua asettaa näitä henkilöitä tässä suhteessa eriarvoiseen asemaan muiden rekisteriin merkittyjen henkilöiden kanssa. Lain sanamuotoa olisi sen vuoksi tarpeen tarkentaa siten, että jokainen rekisteriin merkitty henkilö voi ilmoittaa omasta erostaan kaupparekisteriin.

Aputoiminimi

Aputoiminimen käyttö on tällä hetkellä sallittu ainoastaan osakeyhtiölle, osuuskunnalle ja säästöpankille. Koska myös muilla elinkeinonharjoittajilla saattaa olla käytännön tarvetta aputoiminimen käyttöön, tulisi tämä yhdenvertaisuussyistä sallia kaikille elinkeinonharjoittajille siitä riippumatta, missä muodossa elinkeinon harjoitetaan.

Säädetyin maksun suorittaminen rekisteri-ilmoitusta tehtäessä

Kaupparekisterilain 21 §:n mukaan ilmoituksen tekijää on kehoitettava määräajassa antamaan lausuntonsa tai ryhtymään tarvittaviin toimiin uhalla, että asia muuten raukeaa, jos säädettyä maksua ei ole suoritettu. Lainkohdan mukaan maksua ei siis tarvitse suorittaa ilmoitushetkellä. Toiminimeä koskeva ilmoitus voidaan jättää rekisteröitäväksi ilman tietoa säädetyin maksun myöhemmästä suorittamisajankohdasta. Tämä estää muita käyttämästä toiminimeä, koska rekisteröinti jää odottamaan maksun suorittamista. Se luo myös epävarmuutta toiminimien rekisteröinnin osalta, jos rekisteröintiin vaadittavaa maksua ei ole suoritettu. Puuttuvien rekisterimaksujen perintä ja huomautusten tiedoksianto aiheuttavat rekiste-

riviranomaiselle huomattavan paljon työtä ja kustannuksia. Tämän vuoksi olisi perusteltua muuttaa ilmoitusmenettelyä niin, että säädetty maksu on suoritettava ilmoitusta tehtäessä.

2. Ehdotetut muutokset

Edellä selostetun perusteella ehdotetaan, että maistraatteja koskevat maininnat poistettaisiin kaupparekisterilaista. Uuden asunto-osakeyhtiölain vuoksi kaupparekisterilakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että asunto-osakeyhtiön ja asunto-osakeyhtiölain 2 §:ssä tarkoitettuna osakeyhtiön toimialana voitaisiin merkitä rekisteriin myös rakennusten sijainti ja kiinteistön hallintaperuste sekä mahdollinen muu toimiala. Samoin ehdotetaan muutettavaksi toimitusjohtajan ja isännöitsijän rekisteröintiä koskevia säännöksiä siten, että isännöitsijä voitaisiin edelleen merkitä kaupparekisteriin ja että isännöitsijä olisi myös vastuussa asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettujen yhtiöiden muutosilmoituksista. Lisäksi asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettujen muiden yhtiöiden kuin asunto-osakeyhtiöiden osalta ehdotetaan rekisteriin merkittäväksi, sovelletaanko yhtiöön asunto-osakeyhtiölakia.

Valtioneuvoston 17 päivänä kesäkuuta 1993 tekemässä periaatepäätöksessä toimenpiteistä keskushallinnon ja aluehallinnon uudistamiseksi edellytetään patenti- ja rekisterihallituksen neuvonta- ja palvelutehtäviä sekä kaupparekisteritehtäviä hajautettavaksi vuosina 1993—1995 rekisteritoimistoille ja muille paikallisille ja alueellisille toimintayksiköille. Tämän mukaisesti ehdotetaan paikallisviranomaisten päätösvaltaa laajennettavaksi asunto-osakeyhtiöitä koskevilta osin siten, että ne tulisivat käsittelemään kaikki asunto-osakeyhtiöasiat ilman nykyisenkaltaisia rajoituksia. Jotta yhdenmukaisuus muutoksenhaussa koskien asunto-osakeyhtiöiden rekisteröinnin epäamistä tai kumoamista säilytettäisiin suhteessa muihin patenti- ja rekisterihallituksen tekemiin vastaaviin päätöksiin, tulee samalla lain 29 §:ää tältä osin tarkistaa.

Valtion niin sanotut uusimuotoiset liikelaitokset ehdotetaan rinnastettaviksi muihin elinkeinonharjoittajiin, jolloin ne olisi ilmoitettava kaupparekisteriin. Osana elinkeinoelämää toimiville valtion liikelaitoksille, vaikkakaan ne eivät ole itsenäisiä oikeushenkilöitä, on perus-

teltua asettaa samanlaiset julkisuusvaatimukset kuin muillekin elinkeinonharjoittajille. Samalla pyritään turvaamaan kolmannelle osapuolelle luotettava ja ajan tasalla oleva tiedonsaanti. Kaupparekisteriin ehdotetaan merkittäväksi liikelaitoksista pääasiassa samat tiedot kuin tällä hetkellä teollisuuslaitoksista pidettyyn erityisrekisteriin. Rekisteröitäviä tietoja olisivat nimi, toimiala, päätoimipaikka ja postiosoite sekä hallituksen jäsenten ja varajäsenten täydelliset nimet, henkilötunnukset, osoitteet ja kansalaisuudet. Tämän lisäksi rekisteriin merkittäisiin laitoksen toimitusjohtaja ja mahdollinen varatoimitusjohtaja sekä heidän täydellinen nimensä, henkilötunnuksensa, osoitteensa ja kansalaisuutensa.

Kaupparekisteriin merkittävien henkilötietojen oikeellisuuden varmentamiseksi yleisemmin ehdotetaan, että rekisteröitäviksi ilmoitettujen henkilöiden henkilötietoina tulisi ilmoittaa täydellisen nimen lisäksi henkilötunnus, osoite ja kansalaisuus. Rekisteriviranomainen voisi tarvittaessa päivittää tiedostojaan ja tarkistaa ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden väestötietojärjestelmästä.

Säästöpankkia koskevaa perusilmoituksen tekemistä koskevaa säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi siten, että ilmoitusvelvollisuus koskisi myös toimitusjohtajaa. Samalla muutוסilmoituksen tekemisestä vastuussa olevien henkilöiden piiriä ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös säästöpankin toimitusjohtajaa.

Oman eron ilmoitusmahdollisuus ehdotetaan koskemaan kaikkia kaupparekisteriin merkittyjä henkilöitä, minkä johdosta kaupparekisterilain 16 §:n 2 momenttia tulisi tarkistaa.

Aputoiminimen käyttö tulisi sallia kaikille rekisteriin merkityille elinkeinonharjoittajille. Tämä edellyttää muutosta toiminimilain 1 §:n 2 momenttiin.

Kaupparekisterilain 21 §:ään ehdotetaan muutosta, jonka mukaan rekisteri-ilmoituksesta säädetty maksu tulisi suorittaa ilmoitusta tehtäessä. Ilmoitus katsottaisiin tehdyksi vasta, kun maksu on suoritettu.

Kaupparekisterilakiin ehdotettujen muutosten voimaantulon johdosta vanhoja rekisteritietoja on muutettava. Vaadittavat muutokset on kuitenkin tarkoituksenmukaista tehdä vasta sitten, kun kaupparekisteriin merkitylle elinkeinonharjoittajalle on syntynyt muu ilmoitusvelvollisuus. Nyt ehdotetut muutokset eivät siis loisi velvollisuutta uudistaa kaupparekisteritietoja

tietyn määräjän kuluessa, jos rekisteritietojen muuttamiseen ei muutoin ole tarvetta. Kun rekisteritietoja myöhemmin muutetaan, on rekisteri-ilmoitus tällöin saatettava kaikilta osiltaan lain vaatimusten mukaiseksi.

Patentti- ja rekisterihallitus on ryhtynyt pitämään kaupparekisteriä atk-avusteisesti, jolloin tietokoneelle tallennetaan niin rekisteritiedot kuin yhteisöjen yhtiöjärjestykset, säännöt, yhtiösopimukset ja muut vastaavat asiakirjat. Otteet ja jäljennökset rekisteritiedoista tulostetaan keskitetysti atk:n avulla. Asiakirjan alkuperäisyys voidaan allekirjoituksen sijasta todeta teknisesti toisenlaisella, työtä merkittävästi säästävällä tavalla. Tämä on tarkoitus toteuttaa asetuksella.

3. Esityksen taloudelliset, organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Ehdotetut muutokset ovat pääasiassa lakitekniisiä. Niiden toteuttamisesta ei aiheudu merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Asunto-osakeyhtiöiden yhtiöjärjestyksen muutosta koskevien ilmoitusten käsittely ja rekisteröinti siirtyisivät paikallisviranomaisina toimiville kihlakuntien rekisteritoimistoille. Uudistuksen ei kuitenkaan arvioida aiheuttavan paikallisviranomaisissa lisähenkilökunnan tarvetta. Valtion liikelaitosten merkitseminen kaupparekisteriin ei tule aiheuttamaan organisaatiomuutoksia eikä lisähenkilöstön tarvetta. Ilmoitusten käsittely ei ole erityisen työlästä, koska laitoksia on vähän, ja ne vastaavat itse tietojen oikeellisuudesta. Kaupparekisteriviranomaisen tarkoituksena on kattaa muutosten johdosta mahdollisesti syntyvät lisäkustannukset perimillään maksuilla.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu pääasiallisesti kauppa- ja teollisuusministeriössä virkatyönä. Esityksen valmistelussa on otettu huomioon 1 päivänä joulukuuta 1993 voimaan tuleva laki maistraatista annetun lain kumoamisesta. Valtion liikelaitosten rekisteröintiä koskevilta osin esitystä on valmisteltu virkatyönä myös patentti- ja rekisterihallituksessa. Aloite tähän saatiin eräiltä valtion liikelaitoksilta, jotka tekivät vuoden 1990 alussa esityksen patentti- ja rekisterihallitukselle kaupparekisterijärjestelmän muuttami-

sesta niin, että se sopisi myös valtion liikelaitoksille. Patentti- ja rekisterihallituksen ohella valmisteluun on osallistunut kauppa- ja teollisuusministeriön, valtiovarainministeriön sekä valtion liikelaitosten edustajat.

Asiasta on pyydetty lausunnot keskeisiltä intressitahoilta ja viranomaisilta. Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, sisäasiainministeriö, patentti- ja rekisterihallitus, tietosuojavaltuutetun toimisto, Teolli-

suuden ja Työnantajain Keskusliitto, Suomen Yrittäjäin Keskusliitto ja Suomen Pankkiyhdistys. Lausunnoissa on yleisesti puollettu ehdotettuja muutoksia, ainoastaan henkilötunnuksen käyttöönottoon rekisteröinnissä on tietosuojavaltuutetun toimisto suhtautunut huomattavan varauksellisesti. Muutoin lausunnoissa esitetyt, lähinnä teknisluonteiset huomautukset, on esityksen valmistelussa pyritty ottamaan huomioon.

YKSITYSKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Kaupparekisterilaki

1 §. Kaupparekisteriasioiden paikallisviranomaisina toimivat maistraatit ja kihlakuntien rekisteritoimistot. Laki maistraatista annetun lain kumoamisesta tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1993. Lain voimaantulon seurauksena paikallisviranomaisina voivat toimia enää kihlakuntien rekisteritoimistot. Maistraateissa olevat kaupparekisterilain ja -asetuksen mukaiset elinkeinonharjoittajia koskevat asiakirjavihkot siirretään sen kihlakunnan rekisteritoimistolle, jonka toimialueeseen asia kuuluu. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan maininta maistraateista.

Pykälän 3 momentin mukaan asunto-osakeyhtiöiden osalta ovat paikallisviranomaisina toimineet ainoastaan kihlakuntien rekisteritoimistot, jotka ovat myös 19 a §:ssä tarkoitettuisa tapauksissa päättäneet näiden yhtiöiden kaupparekisteriin tehtävien ilmoitusten rekisteriin merkitsemisestä. Maistraattien lakkauttamisen jälkeen kihlakuntien rekisteritoimistot ovat ainoita kaupparekisteriasioiden paikallisviranomaisia. Kaupparekisterilain 1 §:ssä ei enää tarvita erityissäännöstä asunto-osakeyhtiöiden osalta, koska paikallisviranomaisena tulee määräytymään ehdotetun 2 momentin mukaan. Tämän johdosta 3 momentti ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi.

3 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten,

että kaupparekisterilaissa olevia elinkeinonharjoittajia koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös valtion liikelaitoksista annetussa laissa (627/87) tarkoitettuihin liikelaitoksiin. Valtion liikelaitokset olisivat velvolliset tekemään perusilmoituksen kaupparekisteriin, minkä johdosta lain 3 §:n 1 momentin 1 kohtaa on muutettava tätä vastaavasti. Valtion liikelaitoksista rekisteriin merkittävistä tiedoista säädetäisiin uudessa 13 b §:ssä.

3 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa määriteltäisiin yleisesti, mitä henkilötietoja kaupparekisteriin on ilmoitettava. Ehdotetussa pykälässä säänneltäisiin niin yksityisen elinkeinonharjoittajan ja eri yhteisömuotojen perusilmoituksessa mainittavien henkilöiden kuin muidenkin kaupparekisteriin ilmoitettavien henkilöiden kaikista rekisteriin merkittävistä henkilötiedoista. Siten muun muassa eri yhteisöjen tai säätiöiden prokuristit ja selvitysmiehet olisivat velvolliset ilmoittamaan henkilötietonsa kaupparekisteriin. Nykyisellään henkilötietovaatimukset on sijoitettu hajalleen eri yhteisömuotoja ja muuta ilmoitusvelvollisuutta koskeviin rekisteröintisäännöksiin.

Kaupparekisteriin merkittäviä henkilötietoja olisivat täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite ja kansalaisuus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, on rekisteriin merkittävä ehdotuksen mukaan syntymäaika. Voimassa olevassa laissa ei ole vaatimusta henkilötunnuksen ilmoittamisesta. Samaten nykyisissä säännöksissä ei edellytetä osoitetietojen ilmoit-

tamista vaan sen sijaan on ilmoitettava henkilön kotipaikka. Henkilön tavoitettavuuden kannalta kotipaikkaa ei kuitenkaan voida enää pitää riittävänä yksilöintitietona, minkä vuoksi ehdotetaan, että uutena tunnustietona kotipaikan asemesta olisi ilmoitettava osoite. Myöskään osoite ei sinällään ole niin pysyvä tieto, että pelkästään sen avulla henkilö voitaisiin pidemmänkin ajan kuluttua luotettavasti tunnistaa. Henkilötunnuksen avulla on kuitenkin osoitetiedot mahdollista pitää ajan tasalla. Mikäli rekisteriin merkittävä henkilö asuisi vakituisesti muualla kuin Suomessa, olisi hänen ilmoitettava ulkomailla oleva postiosoiteensa.

Koska avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiehenä voi olla myös yhteisö tai säätiö, näiden tilanteiden varalta pykälään on sisällytetty säännös siitä, että näissä ja vastavissa tilanteissa rekisteriin on ilmoitettava yhtiömiehenä olevan oikeushenkilön toiminimi, rekisterinnumero ja rekisteri, johon se on merkitty.

Henkilötunnuksen ilmoittamisella varmistetaan rekisteriin merkittävien oikea henkilöllisyys. Henkilötunnus muodostuu syntymäajasta sekä yksilönumerosta ja tarkistusmerkistä eli niin sanotusta tunnusosasta. Se on luotettavin tapa identifioida henkilö, koska se säilyy aina ennallaan esimerkiksi henkilön nimen muutokista huolimatta. Henkilötunnus olisi muiden kaupparekisteriin merkittyjen tietojen tapaan julkinen, mutta sen ensisijaisena käyttötarkoituksena olisi palvella rekisteriviranomaisen omien tarkastustoimien suorittamista.

4—6 ja 9—13 a §. Pykälään sisältyy säännökset kaupparekisteriin merkittävistä yksityistä elinkeinonharjoittajaa, avointa yhtiötä, kommandiittiyhtiötä, osakeyhtiötä, osuuskuntaa, säästöpankkia, hypoteekkiyhdistystä, vakuutusyhdistystä ja ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikettä koskevista perustiedoista. Kun kaupparekisteriin merkittävistä henkilötiedoista olisi oma erillinen säännöksensä uudessa 3a §:ssä, jonka mukaan henkilötietoina ilmoitettaisiin täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite ja kansalaisuus, ei jokaisen yhteisömuodon kohdalla olisi enää tarpeen erikseen mainita, mitä henkilötietoja ilmoitusvelvollisuus koskee. Tämän johdosta ehdotetaan, että näiden sijasta käytettäisiin asianomaisissa kohdissa vain nimitystä henkilötiedot.

9 §. Pykälässä säädetään osakeyhtiön perusilmoituksessa mainittavista seikoista. Vanhan asunto-osakeyhtiölain mukaan asunto-osake-

yhtiöllä saattoi olla toimitusjohtajana toimiva isännöitsijä. Tämän vuoksi erillistä säännöstä isännöitsijän rekisteröinnistä ei aikaisemmin ole tarvittu. Uudessa asunto-osakeyhtiölaissa isännöitsijä on asemaltaan ja tehtäviltään rinnastettu toimitusjohtajaan. Jotta ilmoitusvelvollisuus kattaisi selkeästi myös isännöitsijän, ehdotetaan pykälän 1 momentin 11 kohtaa muutettavaksi siten, että ilmoituksessa on mainittava myös mahdollisen isännöitsijän henkilötiedot.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan osakeyhtiön perusilmoituksessa on mainittava yhtiön toimiala. Uuden asunto-osakeyhtiölain mukaan toimiala ei ole kuitenkaan pakollinen asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä mainittava seikka. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan rakennusten sijaintia ja kiinteistön hallintaperustetta koskeva yhtiöjärjestysmääräys, samoin kuin yhtiöjärjestyksessä mahdollisesti oleva muu toimialamääräys rekisteröitäisiin asunto-osakeyhtiön toimialana. Menettely vastaa nykyistä rekisterikäytäntöä.

Uutta asunto-osakeyhtiölakia sovelletaan niin sanottuun keskinäiseen kiinteistöosakeyhtiöön samoin kuin sellaiseen ennen 1 päivänä maaliskuuta 1926 rekisteröityyn osakeyhtiöön, jossa huoneistot on varattu yhtiökokouksen päätöksellä osakkeenomistajille asuinhuoneistoiksi. Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö voi kuitenkin määrätä yhtiöjärjestyksessään, ettei siihen sovelleta asunto-osakeyhtiölakia. Lain voimaantulosäännöksen mukaan uutta lakia ei myöskään sovelleta sellaiseen keskinäiseen kiinteistöosakeyhtiöön, jonka perustamista koskeva ilmoitus on tehty ennen 1 päivää tammikuuta 1992, ellei sen yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Jotta kulloinkin sovellettava laki olisi selkeästi todettavissa kaupparekisterissä säilytettävästä yhtiön perusilmoituksesta, ehdotetaan pykälään lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan asunto-osakeyhtiölain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuna osakeyhtiön osalta on perusilmoituksessa mainittava, sovelletaanko yhtiöön asunto-osakeyhtiölain säännöksiä. Mainittua merkintää voidaan pitää perusteltuina niin osakkaiden kuin yhtiön sopimuskumppaneidenkin kannalta, ottaen huomioon, että muun muassa asunto-osakeyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan toimivaltaa koskevat säännökset poikkeavat jossain määrin osakeyhtiölain vastaavista säännöksistä.

11 §. Säästöpankeissa on useiden muiden

yhteisömuotojen tapaan hallintoelimenä hallituksen ja mahdollisen hallintoneuvoston lisäksi toimitusjohtaja, jonka tehtävistä säädetään säästöpankkilain (1270/90) 60 §:ssä. Toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa ja edustaa pankkia tehtäviinsä kuuluviin asioissa. Tämän vuoksi ehdotetaan pykälään lisättäväksi toimitusjohtajaa koskeva ilmoitusvelvollisuus.

13 b §. Uudessa pykälässä säädettäisiin niistä seikoista, jotka valtion liikelaitoksen perusilmoituksessa on mainittava. Säännös vastaisi laajuudeltaan pääasiassa niitä tietoja, jotka tällä hetkellä merkitään valtion teollisuuslaitoksista pidettävään erityisrekisteriin.

Pykälän 1 kohdan mukaan valtion liikelaitoksen perusilmoituksessa tulisi ilmoittaa laitoksen nimi. Kyseinen nimi on määritelty liikelaitoslain nojalla annettussa laitoskohtaisessa laissa. Sen toiminimioikeudellisesta suojasta sisältyy toiminimilakiin erityissäännös (30 §).

Pykälän 2 ja 3 kohdan mukaan rekisteriin tulisi ilmoittaa laitoksen toimiala, päätoimipaikka ja postiosoite. Toimiala määräytyisi samaten laitoskohtaisessa laissa määritellyn toimialan mukaisesti.

Rekisteriin merkittäisiin pykälän 4 ja 5 kohdan mukaan lisäksi laitoksen hallituksen jäsenen ja varajäsenen samoin kuin toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan henkilötiedot.

15 §. Pykälässä säädetään rekisteri-ilmoituksen tekemisestä vastuullisista henkilöistä. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 a kohta, jonka mukaan valtion liikelaitoksen puolesta ovat rekisteri-ilmoituksen tekemisestä vastuussa hallituksen varsinaiset jäsenet.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös isännöitsijä olisi vastuussa muutosilmoituksen tekemisestä osakeyhtiössä. Ehdotus vastaa nykyistä käytäntöä, koska voimassa olevassa asunto-osakeyhtiölaissa isännöitsijä on rinnastettu toimitusjohtajaan. Lisäksi ehdotuksessa täsmennetään, että myös säästöpankin toimitusjohtaja samoin kuin valtion liikelaitoksen toimitusjohtaja olisivat vastuussa muutosilmoituksen tekemisestä.

16 §. Pykälän 2 momentissa luetellaan henkilöt, jotka ovat oikeutettuja ilmoittamaan oman eronsa kaupparekisteriin. Tätä oikeutta ei lain nykyisen sanamuodon mukaan ole esimerkiksi osakeyhtiön hallintoneuvoston jäsenellä, kommandiittiyhtiön äänettömällä yhtiömiehellä eikä säästöpankin toimitusjohtajalla. Mainitun epäkohdan poistamiseksi 2 mo-

mentissa oleva luettelo ehdotetaan korvattavaksi yleisellä säännöksellä, jonka mukaan jokainen, joka on eronnut kaupparekisteriin merkitystä asemastaan tai jonka rekisteriin merkitty tehtävä on lakannut, saa tehdä itse tästä ilmoituksen kaupparekisteriin. Kaikki rekisteriin merkityt henkilöt olisivat siten oman eron ilmoittamisen suhteen samassa asemassa.

Ehdotettu 1 momentti vastaa voimassa olevaa 1 momenttia.

19 a §. Yleisperusteluihin viitaten ehdotetaan pykälästä kumottavaksi 2 momentti, minkä seurauksena paikallisviranomaisen päätösvalta laajenisi koskemaan asunto-osakeyhtiöiden rekisteröintiasioita kokonaisuudessaan ilman rajoituksia. Rekisteröinnin epäämistä ja kumoamista koskevien asioiden valitustie säilytettäisiin kuitenkin ennallaan tarkistamalla sitä koskevaa 29 §:ää.

20 §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että toiminimen rekisteröintiedellytyksenä olisi, paitsi nimen riittävä erottuvuus rekisterissä ennestään olevista toiminimistä, myös se, että nimi on toiminimilain säännösten mukainen. Käytännössä toiminimilain asettamat vaatimukset on otettu huomioon nimen rekisteröintiedellytyksenä. Tehty lisäys ei aiheuta asiallista muutosta nykyiseen tilanteeseen, vaan tarkoituksena on täsmentää nimen rekisteröintiedellytyksiä tältä osin.

21 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ilmoitusta koskeva säädetty maksu olisi suoritettava ilmoitushetkellä. Tämän johdosta pykälän 1 momenttia on muutettava siten, että siitä poistetaan kohta, joka koskee maksun suorittamatta jättämisestä johtuvaa rekisteröinnin esteen mahdollisuutta.

Pykälään ehdotetaan samalla lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan säädetty maksu on suoritettava ilmoitusta tehtäessä ja ilmoitus katsotaan tehdyksi vasta, kun maksu on suoritettu. Puuttuvien maksujen perintä ja huomautusten tiedoksianto aiheuttavat viranomaiselle kohtuuttoman paljon työtä ja kustannuksia, jotka koituvat muiden hakijoiden maksettaviksi. Käytännössä tällaiset ilmoitukset jäävät usein sillensä. Ehdotettu muutos estää toiminimen ilmoittamisen kaupparekisteriin ilman varmuutta toiminimen mahdollisesta myöhemmästä rekisteröinnistä. Vastaava säännös sisältyy tavaramerkkilain 17 §:n 2 momenttiin (39/93).

21 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 21a §, jonka mukaan rekisteriviranomaisella

olisi tarvittaessa oikeus päivittää tiedostojaan ja tarkistaa väestötietojärjestelmästä kaupparekisteri-ilmoituksessa ja sen liitteissä esiintyvien henkilöiden henkilötiedot niiden oikeellisuuden toteamiseksi. Ehdotetulla muutoksella voitaisiin tehostaa esimerkiksi liiketoimintakiellon valvontaa.

29 §. Aikaisemmin mainitun 19 a §:n muutoksen johdosta ehdotetaan pykälää tarkistettavaksi siten, että yhdenmukaisuuden säilyttämiseksi muutoksen hakemisessa asunto-osakeyhtiöitä koskeviin päätöksiin noudatettaisiin samoja erityissäännöksiä kuin nykyisinkin, vaikka asunto-osakeyhtiöitä koskevat asiat muutoin siirtyvät paikallisviranomaisten päätettäviksi. Tämän johdosta pykälään ehdotetaan liitettäväksi uusi asiaa koskeva 2 momentti.

1.2. Toiminimilaki

1 §. Yrityksen toimintaa harjoitetaan usein erillisten yksiköiden puitteissa. Tällaisissa tilanteissa saattaa olla huomattava tarve käyttää näistä yksiköistä erillistä nimitystä eli niin sanottua aputoiminimeä. Aputoiminimen käyttö on tällä hetkellä sallittu ainoastaan osakeyhtiölle, osuuskunnalle ja säästöpankille. Kun myös muilla elinkeinonharjoittajilla voi olla perusteltu tarve aputoiminimen käyttöön, ehdotetaan pykälän 2 momenttia muutettavaksi siten, että aputoiminimen käyttö sallittaisiin kaikille elinkeinonharjoittajille.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä joulukuuta 1993 eli samanaikaisesti maistraattien lakkauttamista koskevan lain voimaantulon kanssa. Paikallisviranomaisten asunto-osakeyhtiöitä koskevien tehtävien laajentaminen edellyttää kuitenkin eräiden sellaisten rekisteriteknisten ratkaisujen toteuttamista, joita ei voida toteuttaa mainitussa aikataulussa. Sen vuoksi ehdotetaan kaupparekisterilain 19 a §:n 2 momentin kumoaminen ja 29 §:n muutos tuleviksi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994. Lisäksi kaupparekisterilain 13 a §:n muutokset tulisivat voimaan vasta asetuksella säädettävänä ajankohtana, koska itse muutettava pykäläkin tulee voimaan vasta Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) voimaantulon yhteydessä.

Kun otetaan huomioon nykyisten valtion liikelaitosten vähäinen määrä, ehdotetaan näiden rekisteröintiä koskevien säännösten osalta siirtymäkaudeksi 6 kuukautta lain voimaantulosta. Nykyisten laitosten olisi mainitun ajan kuluessa tehtävä lain edellyttämä perusilmoitus kaupparekisteriin.

Henkilötunnusten ja osoitteiden osalta ehdotetaan järjestelyä, jonka mukaan niistä ei tarvitsisi tehdä erillistä ilmoitusta kaupparekisteriin, vaan henkilötunnukset ilmoitettaisiin ja merkittäisiin samassa yhteydessä kun rekisteriin tehdään myöhemmin henkilötietoja koskevia muutoksia.

1.

Laki**kaupparekisterilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/79) 1 §:n 3 momentti ja 19 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 9 päivänä maaliskuuta 1990 annetussa laissa (232/90), *muutetaan* 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 2 kohta, 5 §:n 3 ja 8 kohta, 6 §:n 3 ja 9 kohta, 9 §:n 1 momentin 10—13 kohta, 10 §:n 1 momentin 8—10 kohta sekä 2 momentti, 11 §:n 6 ja 7 kohta, 12 §, 13 §:n 10—13 kohta, 13 a §:n 5 ja 6 kohta, 15 §:n 2 momentti, 16 ja 20 § ja 21 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti mainituissa 9 päivänä maaliskuuta 1990 annetussa laissa, 3 §:n 1 momentin 1 kohta, 13 §:n 10—13 kohta ja 15 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1252/87), 5 §:n 3 kohta ja 6 §:n 3 kohta 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1616/92), 5 §:n 8 kohta ja 6 §:n 9 kohta 29 päivänä huhtikuuta 1988 annetussa laissa (390/88), 9 §:n 1 momentin 13 kohta 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa (351/87), 10 §:n 1 momentin 10 kohta 29 päivänä toukokuuta 1981 annetussa laissa (373/81), 11 §:n 6 kohta 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1278/90), 13 a §:n 5 ja 6 kohta 19 päivänä helmikuuta 1993 annetussa laissa (229/93) ja 21 §:n 1 momentti 13 päivänä marraskuuta 1992 annetussa laissa (1039/92), sekä

lisätään lakiin uusi 3 a §, 9 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainituilla 27 päivänä maaliskuuta 1987 ja 30 päivänä joulukuuta 1992 annetuilla laeilla sekä 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetulla lailla (634/89), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä uusi 5 momentti, lakiin uusi 13 b §, 15 §:n 1 momenttiin sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainituilla 31 päivänä joulukuuta 1987 ja 19 päivänä helmikuuta 1993 annetuilla laeilla, uusi 4 a kohta, 21 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainituilla 9 päivänä maaliskuuta 1990 ja 13 päivänä marraskuuta 1992 annetuilla laeilla, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, lakiin uusi 21 a § ja 29 §:ään, sellaisena kuin se on 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa laissa (582/92), uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Kaupparekisteriä pitää patenti- ja rekisterihallitus, jota tässä laissa sanotaan rekisteriviranomaiseksi. Kaupparekisteriasioiden paikallisviranomaisina toimivat kihlakuntien rekisteritoimistot. Rekisteriviranomainen toimittaa kaupparekisteristä ja siihen liittyvistä asiakirjoista jäljennökset paikallisviranomaisille.

3 §

Perusilmoituksen ovat velvolliset tekemään:
1) avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, keskinäinen vakuutusyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, hypoteekkiyhdistys, vakuutusyhdistys sekä valtion liikelaitoksista annetussa laissa (627/87) tarkoitettu liikelaitos;

3 a §

Kaupparekisteriin merkittävistä luonnollis-

ta henkilöistä rekisteriin merkitään henkilötietoina täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite ja kansalaisuus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, merkitään rekisteriin syntymäaika.

Jos rekisteriin merkittävä elinkeinonharjoittajan toimielimen jäsen on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään oikeushenkilön toiminimi, rekisterinumero ja rekisteri, johon se on merkitty.

4 §

Yksityisen elinkeinonharjoittajan perusilmoituksessa on mainittava:

2) elinkeinonharjoittajan henkilötiedot;

5 §

Avoimen yhtiön perusilmoituksessa on mainittava:

3) kaikkien yhtiömiesten henkilötiedot;

8) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja, tämän henkilötiedot.

6 §

Kommandiittiyhtiön perusilmoituksessa on mainittava:

3) kaikkien yhtiömiesten henkilötiedot;

9) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja, tämän henkilötiedot.

9 §

Osakeyhtiön perusilmoituksessa on mainittava:

10) hallituksen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot;

11) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja tai isännöitsijä, kunkin henkilötiedot;

12) milloin yhtiöllä on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot; sekä

13) yhtiöjärjestyksen määräys yhtiön toiminnan kirjoittamisesta, sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen henkilötietonsa.

Mitä 1 momentin 3 kohdassa on sanottu toimialasta, on vastaavasti sovellettava asunto-osakeyhtiön ja asunto-osakeyhtiölain (809/91) 2 §:ssä tarkoitetun osakeyhtiön rakennusten sijaintiin ja kiinteistön hallintaperusteeseen sekä mahdolliseen muuhun toimialaan.

Asunto-osakeyhtiölain 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun osakeyhtiön osalta on perusilmoituksessa lisäksi mainittava, sovelletaanko yhtiöön asunto-osakeyhtiölakia.

10 §

Osuuskunnan perusilmoituksessa on mainittava:

8) hallituksen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot;

9) milloin osuuskunnalla on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot; sekä

10) osuuskunnan sääntöjen määräys osuuskunnan toiminimen kirjoittamisesta, sekä, jos

jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminnan kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen henkilötietonsa.

Osuuspankin perusilmoituksessa on lisäksi mainittava päivä, jona pankin säännöt on vahvistettu, ja 1 momentin 10 kohdan sijasta ilmoitettava sääntöjen määräys osuuspankin toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen henkilötietonsa.

11 §

Säästöpankin perusilmoituksessa on mainittava:

6) pankin toimitusjohtajan sekä hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jokaisen jäsenen sekä varajäsenen henkilötiedot sekä, milloin pankilla on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen henkilötiedot; sekä

7) sääntöjen määräys säästöpankin toiminnan kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen henkilötietonsa.

12 §

Hypoteekkiyhdistyksen perusilmoituksessa on sen lisäksi, mitä hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain (936/78) 10 §:n 1 momentissa on säädetty kaupparekisteriin ilmoitettavaksi, mainittava:

1) yhdistyksen postiosoite;

2) jokaisen hallituksen jäsenen ja varajäsenen muut henkilötiedot; sekä

3) sääntöjen määräys yhdistyksen toiminnan kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen muut henkilötietonsa.

13 §

Vakuutusyhdistyksen perusilmoituksessa on mainittava:

10) hallituksen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot;

11) toimitusjohtajan henkilötiedot;

12) jos yhdistyksellä on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen henkilötiedot; sekä

13) yhdistysjärjestyksen määräys yhdistyksen toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen henkilötietonsa.

13 a §

Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikkeen perusilmoituksessa on mainittava:

5) sivuliikkeen jokaisen toiminimen kirjoittajan henkilötiedot sekä miten toiminimi kirjoitetaan; sekä

6) elinkeinonharjoittajan lakisääteisenä toimielimenä tai tällaisen elimen jäsenenä edustamiseen kelpoiset henkilöt sekä heidän henkilötietonsa.

13 b §

Valtion liikelaitoksen perusilmoituksessa on mainittava:

- 1) laitoksen nimi;
- 2) toimiala;
- 3) päätoimipaikka ja postiosoite;
- 4) hallituksen jäsenten ja varajäsenten henkilötiedot; sekä
- 5) toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan henkilötiedot.

15 §

Rekisteri-ilmoituksen tekemisestä ovat vastuussa:

- 4 a) valtion liikelaitoksen puolesta hallituksen varsinaiset jäsenet.

Muutosilmoituksen tekemisestä on osakeyhtiössä, säästöpankissa, vakuutusyhdistyksessä ja valtion liikelaitoksessa vastuussa myös toimitusjohtaja ja osakeyhtiössä, johon sovelletaan asunto-osakeyhtiölakia, lisäksi isännöitsijä. Jos elinkeinotoiminnan luovutus toiselle käsittää myös toiminimen, on uusi haltija vastuussa luovutusta koskevan ilmoituksen tekemisestä. Jos yksityinen elinkeinonharjoittaja tai avoimen yhtiön yhtiömies taikka kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies kuolee, ovat myös hänen kuolinpesänsä osakkaat, ei

kuitenkaan perintökaaren (40/65) 21 luvun 18 §:ssä tarkoitettu osakas, vastuussa ilmoituksen tekemisestä.

16 §

Perusilmoitus on jokaisen sen tekemisestä vastuussa olevan allekirjoitettava.

Muutosilmoitus on jonkun sen tekemisestä vastuussa olevan allekirjoitettava. Jokainen, joka on eronnut kaupparekisteriin merkitystä asemastaan tai jonka rekisteriin merkitty tehtävä on lakannut, saa itse tehdä tästä ilmoituksen.

20 §

Toiminimi voidaan merkitä kaupparekisteriin, jos se on toiminimilain mukainen ja selvästi erottuu rekisterissä ennestään olevista toiminimistä.

21 §

Jos ilmoitus on puutteellinen tai jos rekisteriviranomainen havaitsee muun esteen rekisteröinnille, ilmoituksen tekijää on kehoitettava määräajassa, jonka tulee olla vähintään kaksi kuukautta, antamaan lausuntonsa tai ryhtymään tarvittaviin toimiin uhalla, että asia muuten raukeaa.

Ilmoitusta tehtäessä on suoritettava säädetty maksu. Ilmoitus katsotaan tehdyksi vasta, kun maksu on suoritettu.

21 a §

Patentti- ja rekisterihallitus on oikeutettu tarvittaessa väestötietojärjestelmästä päivittämään tiedostojaan ja tarkistamaan ilmoituksissa ja niiden liitteissä mainittujen henkilöiden henkilötiedot niiden oikeellisuuden toteamiseksi.

29 §

Haettaessa muutosta paikallisviranomaisen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen noudatetaan, mitä rekisteriviranomaisen päätöksestä tehtävän valituksen käsittelystä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199. Lain 19 a ja 29 §:n muutokset tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994 ja 13 a §:n muutokset asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tämän lain 3 §:ssä tarkoitettua valtion liikelaitoksen, joka on aloittanut toimintansa ennen

tämän lain voimaantuloa, on tehtävä tässä laissa tarkoitettu perusilmoitus kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Henkilötunnus ja osoite on ilmoitettava

kaupparekisteriin viimeistään kun elinkeinonharjoittajalle on syntynyt muu henkilötietoja koskeva ilmoitusvelvollisuus.

2.

Laki

toiminimilain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun toiminimilain (128/79) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1279/90), seuraavasti:

1 §

Kaupparekisteriin merkitty elinkeinonharjoittaja saa harjoittaa osaa toiminnastaan erityisellä nimellä (*aputoiminimi*). Elinkeinonharjoittaja voi toiminnassaan käyttää toiminimen

ohella myös muuta tunnusta (*toissijainen tunnus*).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 1993

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ole Norrback*

1.

Laki

kaupparekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/79) 1 §:n 3 momentti ja 19 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 9 päivänä maaliskuuta 1990 annetussa laissa (232/90), *muutetaan* 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 2 kohta, 5 §:n 3 ja 8 kohta, 6 §:n 3 ja 9 kohta, 9 §:n 1 momentin 10—13 kohta, 10 §:n 1 momentin 8—10 kohta sekä 2 momentti, 11 §:n 6 ja 7 kohta, 12 §, 13 §:n 10—13 kohta, 13 a §:n 5 ja 6 kohta, 15 §:n 2 momentti, 16 ja 20 § ja 21 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti mainitussa 9 päivänä maaliskuuta 1990 annetussa laissa, 3 §:n 1 momentin 1 kohta, 13 §:n 10—13 kohta ja 15 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1252/87), 5 §:n 3 kohta ja 6 §:n 3 kohta 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1616/92), 5 §:n 8 kohta ja 6 §:n 9 kohta 29 päivänä huhtikuuta 1988 annetussa laissa (390/88), 9 §:n 1 momentin 13 kohta 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa (351/87), 10 §:n 1 momentin 10 kohta 29 päivänä toukokuuta 1981 annetussa laissa (373/81), 11 §:n 6 kohta 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1278/90), 13 a §:n 5 ja 6 kohta 19 päivänä helmikuuta 1993 annetussa laissa (229/93) ja 21 §:n 1 momentti 13 päivänä marraskuuta 1992 annetussa laissa (1039/92), sekä

lisätään lakiin uusi 3 a §, 9 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainituilla 27 päivänä maaliskuuta 1987 ja 30 päivänä joulukuuta 1992 annetuilla laeilla sekä 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetulla lailla (634/89), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä uusi 5 momentti, lakiin uusi 13 b §, 15 §:n 1 momenttiin sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainituilla 31 päivänä joulukuuta 1987 ja 19 päivänä helmikuuta 1993 annetuilla laeilla, uusi 4 a kohta, 21 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainituilla 9 päivänä maaliskuuta 1990 ja 13 päivänä marraskuuta 1992 annetuilla laeilla, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, lakiin uusi 21 a § ja 29 §:ään, sellaisena kuin se on 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa laissa (582/92), uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Kaupparekisteriä pitää patentti- ja rekisterihallitus, jota tässä laissa sanotaan rekisteriviranomaiseksi. Kaupparekisteriasioiden paikallisviranomaisina toimivat *maistraatit* ja kihlakuntien rekisteritoimistot. Rekisteriviranomainen toimittaa kaupparekisteristä ja siihen liittyvistä asiakirjoista jäljennökset paikallisviranomaisille.

Paikallisviranomaisina asunto-osakeyhtiöiden osalta toimivat vain kihlakuntien rekisteritoimistot, jotka 19 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myös päättävät näiden yhtiöiden kaupparekisteriin tehtävien ilmoitusten rekisteriin merkitsemistä.

Kaupparekisteriä pitää patentti- ja rekisterihallitus, jota tässä laissa sanotaan rekisteriviranomaiseksi. Kaupparekisteriasioiden paikallisviranomaisina toimivat kihlakuntien rekisteritoimistot. Rekisteriviranomainen toimittaa kaupparekisteristä ja siihen liittyvistä asiakirjoista jäljennökset paikallisviranomaisille.

(3 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Perusilmoituksen ovat velvolliset tekemään:

1) avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, keskinäinen vakuutusyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, hypoteekkiyhdistys ja vakuutusyhdistys;

1) avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, keskinäinen vakuutusyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, hypoteekkiyhdistys, vakuutusyhdistys sekä valtion liikelaitoksista annetussa laissa (627/87) tarkoitettu liikelaitos;

3 a §

Kaupparekisteriin merkittävistä luonnollisista henkilöistä rekisteriin merkitään henkilötietoina täydellinen nimi, henkilötunnus, osoite ja kansalaisuus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, merkitään rekisteriin syntymäaika.

Jos rekisteriin merkittävä elinkeinonharjoittajan toimielimen jäsen on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään oikeushenkilön toiminimi, rekisterinumero ja rekisteri, johon se on merkitty.

4 §

Yksityisen elinkeinonharjoittajan perusilmoituksessa on mainittava:

2) elinkeinonharjoittajan täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka;

2) elinkeinonharjoittajan henkilötiedot;

5 §

Avoimen yhtiön perusilmoituksessa on mainittava:

3) kaikkien yhtiömiesten täydelliset nimet ja heidän kotipaikkansa;

3) kaikkien yhtiömiesten henkilötiedot;

8) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja, tämän täydellinen nimi ja kotipaikka.

8) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja, tämän henkilötiedot.

6 §

Kommandiittiyhtiön perusilmoituksessa on mainittava:

3) kaikkien yhtiömiesten täydelliset nimet ja heidän kotipaikkansa;

3) kaikkien yhtiömiesten henkilötiedot;

9) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja, tämän täydellinen nimi ja kotipaikka.

9) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja, tämän henkilötiedot.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

Osakeyhtiön perusilmoituksessa on mainittava:

10) hallituksen puheenjohtajan, jokaisen jäsenen ja varajäsenen täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka;

11) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, kummankin täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka;

12) milloin yhtiöllä on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka; sekä

13) yhtiöjärjestyksen määräys yhtiön toiminnan kirjoittamisesta, sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen täydellinen nimensä, kansalaisuutensa ja kotipaikkansa.

10) hallituksen puheenjohtajan *sekä* jokaisen jäsenen ja varajäsenen *henkilötiedot*;

11) jos yhtiöllä on toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja *tai isännöitsijä, kunkin henkilötiedot*;

12) milloin yhtiöllä on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen *henkilötiedot*; sekä

13) yhtiöjärjestyksen määräys yhtiön toiminnan kirjoittamisesta, sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen *henkilötietonsa*.

Mitä 1 momentin 3 kohdassa on sanottu toimialasta, on vastaavasti sovellettava asunto-osakeyhtiön ja asunto-osakeyhtiölain (809/91) 2 §:ssä tarkoitettujen osakeyhtiön rakennusten sijaintiin ja kiinteistön hallintaperusteeseen sekä mahdolliseen muuhun toimialaan.

Asunto-osakeyhtiölain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen osakeyhtiön osalta on perusilmoituksessa lisäksi mainittava, sovelletaanko yhtiöön asunto-osakeyhtiölakia.

10 §

Osuuskunnan perusilmoituksessa on mainittava:

8) hallituksen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka;

9) milloin osuuskunnalla on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka; sekä

10) osuuskunnan sääntöjen määräys osuuskunnan toiminimen kirjoittamisesta, sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen täydellinen nimensä, kansalaisuutensa ja kotipaikkansa.

Osuuspankin perusilmoituksessa on lisäksi mainittava päivä, jona pankin säännöt on vahvistettu, ja 1 momentin 10 kohdan sijasta

8) hallituksen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen *henkilötiedot*;

9) milloin osuuskunnalla on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen *henkilötiedot*; sekä

10) osuuskunnan sääntöjen määräys osuuskunnan toiminimen kirjoittamisesta, sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen *henkilötietonsa*.

Osuuspankin perusilmoituksessa on lisäksi mainittava päivä, jona pankin säännöt on vahvistettu, ja 1 momentin 10 kohdan sijasta

Voimassa oleva laki

ilmoitettava sääntöjen määräys osuuspankin toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen täydellinen nimensä, kansalaisuutensa ja kotipaikkansa.

Ehdotus

ilmoitettava sääntöjen määräys osuuspankin toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen *henkilötietonsa*.

11 §

Säästöpankin perusilmoituksessa on mainittava:

6) pankin hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jokaisen jäsenen sekä varajäsenen täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka sekä milloin pankilla on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka; sekä

7) sääntöjen määräys säästöpankin toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen täydellinen nimensä, kansalaisuutensa ja kotipaikkansa.

6) pankin *toimitusjohtajan sekä* hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jokaisen jäsenen sekä varajäsenen *henkilötiedot* sekä, milloin pankilla on hallintoneuvosto, sen puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen *henkilötiedot*; sekä

7) sääntöjen määräys säästöpankin toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen *henkilötietonsa*.

12 §

Hypoteekkiyhdistyksen perusilmoituksessa on sen lisäksi, mitä hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain (936/78) 10 §:n 1 momentissa on säädetty kaupparekisteriin ilmoitettavaksi, mainittava:

1) yhdistyksen postiosoite;
2) jokaisen hallituksen jäsenen ja varajäsenen kansalaisuus; sekä
3) sääntöjen määräys yhdistyksen toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen kansalaisuutensa.

1) yhdistyksen postiosoite;
2) jokaisen hallituksen jäsenen ja varajäsenen *muut henkilötiedot*; sekä
3) sääntöjen määräys yhdistyksen toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen *muut henkilötietonsa*.

13 §

Vakuutusyhdistyksen perusilmoituksessa on mainittava:

10) hallituksen puheenjohtajan, jokaisen jäsenen ja varajäsenen täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka;
11) toimitusjohtajan täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka;
12) jos yhdistyksellä on hallintoneuvosto, sen

10) hallituksen puheenjohtajan *sekä* jokaisen jäsenen ja varajäsenen *henkilötiedot*;
11) toimitusjohtajan *henkilötiedot*;
12) jos yhdistyksellä on hallintoneuvosto, sen

Voimassa oleva laki

puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen täydellinen nimi, kansalaisuus ja kotipaikka; sekä

13) yhdistysjärjestyksen määräys yhdistyksen toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen täydellinen nimensä, kansalaisuutensa ja kotipaikkansa.

Ehdotus

puheenjohtajan sekä jokaisen jäsenen ja varajäsenen *henkilötiedot*; sekä

13) yhdistysjärjestyksen määräys yhdistyksen toiminimen kirjoittamisesta sekä, jos jollekin henkilölle on annettu oikeus toiminimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen *henkilötietonsa*.

13 a §

Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikkeen perusilmoituksessa on mainittava:

5) sivuliikkeen jokaisen toiminimen kirjoittajan täydellinen nimi, kotipaikka sekä, miten toiminimi kirjoitetaan; sekä

6) elinkeinonharjoittajan lakisääteisenä toimielimenä tai tällaisen elimen jäsenenä edustamiseen kelpoiset henkilöt sekä heidän täydellinen nimensä, osoitteensa ja kotipaikkansa.

5) sivuliikkeen jokaisen toiminimen kirjoittajan *henkilötiedot* sekä miten toiminimi kirjoitetaan; sekä

6) elinkeinonharjoittajan lakisääteisenä toimielimenä tai tällaisen elimen jäsenenä edustamiseen kelpoiset henkilöt sekä heidän *henkilötietonsa*.

13 b §

Valtion liikelaitoksen perusilmoituksessa on mainittava:

- 1) *laitoksen nimi;*
- 2) *toimiala;*
- 3) *päätoimipaikka ja postiosoite;*
- 4) *hallituksen jäsenten ja varajäsenten henkilötiedot; sekä*
- 5) *toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan henkilötiedot.*

15 §

Rekisteri-ilmoituksen tekemisestä ovat vastuussa:

Muutosilmoituksen tekemisestä on osakeyhtiössä ja vakuutusyhdistyksessä vastuussa myös toimitusjohtaja. Jos elinkeinotoiminnan luovutus toiselle käsittää myös toiminimen, on uusi haltija vastuussa luovutusta koskevan ilmoituksen tekemisestä. Jos yksityinen elinkeinonharjoittaja tai avoimen yhtiön yhtiömies taikka kommandiittiyhtiön henkilökohtaisesti vastuunalainen yhtiömies kuolee, ovat myös hänen kuolinpesänsä osakkaat, ei kuitenkaan perintökaaren (40/65) 21 luvun 18 §:ssä tarkoitettu osakas, vastuussa ilmoituksen tekemisestä.

4 a) *valtion liikelaitoksen puolesta hallituksen varsinaiset jäsenet;*

Muutosilmoituksen tekemisestä on osakeyhtiössä, säästöpankissa, vakuutusyhdistyksessä ja valtion liikelaitoksessa vastuussa myös toimitusjohtaja ja osakeyhtiössä, johon sovelletaan asunto-osakeyhtiölakia, lisäksi isännöitsijä. Jos elinkeinotoiminnan luovutus toiselle käsittää myös toiminimen, on uusi haltija vastuussa luovutusta koskevan ilmoituksen tekemisestä. Jos yksityinen elinkeinonharjoittaja tai avoimen yhtiön yhtiömies taikka kommandiittiyhtiön henkilökohtaisesti vastuunalainen yhtiömies kuolee, ovat myös hänen kuolinpesänsä osakkaat, ei

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuitenkaan perintökaaren (40/65) 21 luvun 18 §:ssä tarkoitettu osakas, vastuussa ilmoituksen tekemisestä.

16 §

Perusilmoitus on jokaisen sen tekemisestä vastuussa olevan allekirjoitettava.

Muutosilmoitus on jonkun sen tekemisestä vastuussa olevan allekirjoitettava. Avoimen yhtiön yhtiömies ja kommandiitti-yhtiön henkilökohtaisesti vastuunalainen yhtiömies, joka on eronnut hallituksesta, osakeyhtiön toimitusjohtaja tai varatoimitusjohtaja, jonka tehtävä on lakannut sekä toiminimen kirjoittaja, jonka toiminimen kirjoittamisoikeus on lakannut, saavat itse tehdä tästä ilmoituksen.

16 §

Perusilmoitus on jokaisen sen tekemisestä vastuussa olevan allekirjoitettava.

Muutosilmoitus on jonkun sen tekemisestä vastuussa olevan allekirjoitettava. *Jokainen, joka on eronnut kaupparekisteriin merkitystä asemastaan tai jonka rekisteriin merkitty tehtävä on lakannut, saa itse tehdä tästä ilmoituksen.*

19 a §

Jos ilmoitus sisältää päätöksen yhtiöjärjestyksen muuttamisesta tai jos ilmoituksen rekisteröinti olisi 21 §:ssä säädetyn menettelyn jälkeen evättävä, rekisteritoimiston tulee saattaa asia rekisteriviranomaisen päätettäväksi.

 (2 mom. kumotaan)

20 §

Toiminimeä ei saa merkitä kaupparekisteriin, ellei se selvästi erotu rekisterissä ennestään olevista toiminimistä.

20 §

Toiminimi voidaan merkitä kaupparekisteriin, jos se on toiminimilain mukainen ja selvästi erottuu rekisterissä ennestään olevista toiminimistä.

21 §

Jos ilmoitus on puutteellinen tai jos säädettyä maksua ei ole suoritettu taikka jos rekisteriviranomainen havaitsee muun esteen rekisteröinnille, ilmoituksen tekijää on kehotettava määrääjässä, jonka tulee olla vähintään kaksi kuukautta, antamaan lausuntonsa tai ryhtymään tarvittaviin toimiin uhalla, että asia muuten raukeaa.

21 §

Jos ilmoitus on puutteellinen tai jos rekisteriviranomainen havaitsee muun esteen rekisteröinnille, ilmoituksen tekijää on kehotettava määrääjässä, jonka tulee olla vähintään kaksi kuukautta, antamaan lausuntonsa tai ryhtymään tarvittaviin toimiin uhalla, että asia muuten raukeaa.

Ilmoitusta tehtäessä on suoritettava säädetty maksu. Ilmoitus katsotaan tehdyksi vasta, kun maksu on suoritettu.

21 a §

Patentti- ja rekisterihallitus on oikeutettu tarvittaessa väestötietojärjestelmästä päivittämään tiedostojaan ja tarkistamaan ilmoituksissa ja niiden liitteissä mainittujen henkilöiden henkilötiedot niiden oikeellisuuden toteamiseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

29 §

Haettaessa muutosta paikallisviranomaisen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen noudatetaan, mitä rekisteriviranomaisen päätöksestä tehtävän valituksen käsittelystä on säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Lain 19 a ja 29 §:n muutokset tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1994 ja 13 a §:n muutokset asetuksella säädettyinä ajankohtana.

Tämän lain 3 §:ssä tarkoitetun valtion liikelaitoksen, joka on aloittanut toimintansa ennen tämän lain voimaantuloa, on tehtävä tämän lain mukainen perusilmoitus kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Henkilötunnus ja osoite on ilmoitettava viimeistään kun elinkeinonharjoittajalle on syntynyt muu henkilötietoja koskeva ilmoitusvelvollisuus.

2.

Laki

toiminimilain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun toiminimilain (128/79) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1279/90), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Osakeyhtiö, osuuskunta ja säästöpankki saavat harjoittaa osaa toiminnastaan erityisellä nimellä (*aputoiminimi*). Elinkeinonharjoittaja voi toiminnassaan käyttää toiminimen ohella myös muuta tunnusta (*toissijainen tunnus*).

Kaupparekisteriin merkitty elinkeinonharjoittaja saa harjoittaa osaa toiminnastaan erityisellä nimellä (*aputoiminimi*). Elinkeinonharjoittaja voi toiminnassaan käyttää toiminimen ohella myös muuta tunnusta (*toissijainen tunnus*).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .